

er stillet af Udvalgets Formand, men jeg skal ikke videre berøre det, da jeg antager, at den ærede Formand selv vil motivere det. Forslaget gaaer ud paa at opstille en særlig Bestemmelse med Hensyn til Panthavernes Ret, og jeg troer, at der vil være megen Grund til at tage dette Endringsforslag under alvorlig Overveelse. Den Maade, hvorpaa Panthavernes Ret og Sikkerhed er klaret, har, som jeg allerede tilfod mig, at udvikle ved Sagens Iste Behandling, staaet for mig som et af de sværeste Punkter i hele Loven. Dette Forslag vilde imidlertid bidrage ikke saa lidt til at forbedre denne Sag, men jeg indrømmer ganske vist, at der ved en Vedtagelse af dette Forslag maaskee fremkommer en Stilling, som gjør det noget tydeligt, at man har seet paa Panthaveren med andre Øine end paa Jorddrotten, at man har syntes, at der var en vis Anledning til at tage særligt Hensyn til Panthaveren, et Hensyn, der maaskee endogsaa var større end det Hensyn, man har troet at burde tage til Jorddrotten. Jeg seer imidlertid ikke, at dette er nogen Grund til ikke at gaae ind paa et saadant Endringsforslag, thi det kan dog virkelig ikke nægtes, at Panthaveren i det Hele taget staaer noget anderledes end Jorddrotten. De andre Endringsforslag behøver jeg ikke særligt at omtale; det er Overenskomstendringsforslag, som ere stillede af forskellige og tiltraadte af Udvalget; jeg har min Part i dem, men da den ærede Dedsfører har omtalt dem, troer jeg ikke at behøve at berøre dem.

Sall: Det forekommer mig, at det ærede Medlem, som nu satte sig, og som i Forbindelse med mig har stillet Endringsforslaget under Nr. 95, allerede nogenlunde tilstrækkelig har antydet Grunden til, at dette Endringsforslag fra vor Side er blevet stillet. Jeg kan heller ikke troe andet, end at det ærede Thing maa finde, at der er Anledning til at gaae i det Mindste saa vidt, som vi her have foreslaaet for Panthavernes Bekommende. Man maa vistnok i det Hele taget have en Fornemmelse af, at man i dette Lovforslag overfor Panthaverne befinder sig paa et noget andet Terrain end hvor der er Tale om at afløse Forholdet mellem Jorddrot og Bruger.

Dette Forhold er jo, som det allerede har viist sig ved de Forhandlinger, som have fundet Sted her i Salen, af en saa eiendommelig Betskaffenhed, baade paa Grund af den hele factiske Tilstand og den historiske Udvikling, at der vel kan være Spørgsmaal om for dette Forhold at give Regler, som ikke ligefrem kunne anvendes paa dem, som staae udenfor samme, f. Ex. Panthavere, om hvilke det jo ikke kan siges, i hvilken Stilling i Verden de iøvrigt befinde sig, om de ere myndige eller ikke myndige, om de ere fattige eller rige, kort sagt, hvis Stilling kan være meget forskjellig. Og netop fordi de kunne omfatte saa meget forskellige Classer, har man ligeoverfor dem, naar der har været Tale om at træffe en eller anden Foranstaltning, været meget varsom med at gaae ind paa Noget, som kunde siges at forindefse eller krænte deres Ret. Sees der nu hen til Panthavernes Stilling i dette Lovforslag, er det ganske vist, at det bliver nødvendigt, forsaavidt Loven iøvrigt skulde kunne opnaa sin Hensigt, at træffe nogle Bestemmelser, som paa en vis Maade komme til ogsaa at afficere eller berøre Panthaverne; men netop dette er en yderligere Grund til ikke at gaae videre, end en saadan Nødvendighed kræver. Det er ganske vist, at man, dersom denne Lov overhovedet kommer ud og skal have sin Betydning og Virksomhed, nødvendigvis maa have en Bestemmelse som den, der findes i §. 19, og som gaaer ud paa, at saadanne Bestemmelser, som muligvis kunne findes i Pantobligationer, og som vilde forhindre et saadant Salg, som Loven foreskriver som en Nødvendighed, skulde betragtes som ugyldige. Det er dernæst en ligefrem Nødvendighed ved en Lov som den foreliggende, at man ikke kan indrømme en Pantecreditor, som iøvrigt ikke er berettiget til at opstige Gjælden, Ret til, naar et saadant enkelt Salg finder Sted, at opstige den hele Gjæld til Udbetaling. Dette vilde i overordentlig høj Grad modvirke Lovens Formaal, da det som oftest vilde blive overdentlig trykkende, for ikke at sige ødelæggende, for Besidderne, naar hele den Gjæld, som ellers kunde være bleven staaende hen i en lang Række af Aar, skulde kunne blive ham opagt, saasnart en enkelt Gaard